

Ny viten må gjøres om til bedre behandling

– Legeforeningen mener det er viktig å ha oppmerksomhet mot betydningen av forskning som en grunnleggende forutsetning for å opprettholde og styrke kvaliteten i helsetjenesten, sier Elisabeth Søyland.

Legeforeningens forskningspolitikk er nå samlet i tre dokumenter. Søyland, som er fagsjef i Medisinsk fagavdeling, forteller at de tre rapportene danner grunnlaget for foreningens arbeid med forskning.

I de to første rapportene behandles forskerens kår og behovet for en økt satsing på medisinsk forskning. I den siste rapporten *Forskning er helsetjenestens grunnpilar* belyses forskning i et samfunnsperspektiv.

Denne rapporten er det siste tilskuddet til en trilogi om foreningens politikk knyttet til medisinsk og helsefaglig forskning. De tre strategidokumentene legger føringer for hva Legeforeningen som helsepolitisk aktør bør legge vekt på.

Fortsatt satsing på medisinsk forskning

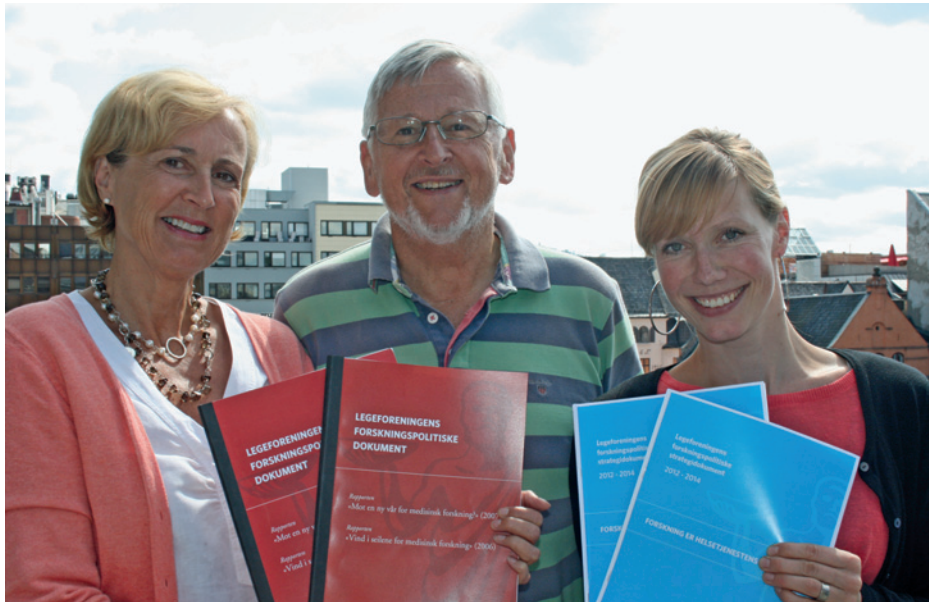
Regjeringens kommende stortingsmelding om forskning utgjør et viktig bakteppe for den siste rapporten.

– De to stortingsmeldingene *Vilje til forskning* og *Klima for forskning* har hatt helse som ett av fem strategiske satsningsområder. Vi fikk signaler om at dette fokuset ikke nødvendigvis ville bli videreført, sier Søyland. Hun forteller at Legeforeningens forskningsutvalg så det som svært viktig at helse blir belyst i den kommende stortingsmeldingen om forskning og tok initiativet til denne rapporten, som ble vedtatt på landsstyremøtet i mai.

Dokumentet berører hele helsetjenesten, men gir særskilt omtale av forskningssvake områder som helsetjenesteforskning, forskning på forebyggende medisin og allmennmedisinsk forskning. Et økende press på helsetjenesten gjør det nødvendig å forske på tjenestens struktur og organisering, og forskning på forebyggende medisin vil kunne bidra til å redusere antall innleggelses. Forskning på problemer knyttet til allmennlegetjenester er viktig for den enkelte pasient, men kan også ha store samfunnsøkonomiske implikasjoner. Denne type forskning må styrkes uten at det går på bekostning av det som allerede er i gang innen medisinsk grunnforskning og klinisk forskning.

Ny viten må gjøres om til ny og bedre behandling

Forskningen kommer verken samfunnet eller pasienten til gode uten at resultatene implementeres. Dette er et av de sentrale temaene i forskningsstrategien. Man vet hva som bør gjøres. Likevel er opp til 20–25 % av all behandling unødvendig eller kanskje skadelig for pasienten. Det handler om

Fagsjef Elisabeth Søyland (t.v.), medlem av forskningsutvalget Per Hjortdahl og sekretariatsansvarlig Ida Waal Rømuld med de tre rapportene. Foto Lise B. Johannessen

legens mulighet og evne til å håndtere store mengder dokumentasjon, og å få omsatt denne informasjonen til det beste for pasienten i en hektisk klinisk hverdag.

– Det er viktig å få gjennomslag for det som kalles «en kunnskapsbasert praksis» – understreker Elisabeth Søyland. – I dette ligger det å integrere forskningsbasert kunnskap med klinisk ekspertise og pasientens og legens verdier og preferanser innenfor en gitt kontekst. Leger må få tid og rom til kontinuerlig å reflektere over det de gjør, samt kunnskap og tilgjengelig verktøy for å søke kunnskapsbasert, sier hun.

Andre viktige temaer som forholdet mellom fri, industrifinansiert og programfinansiert forskning, og behov for et bedre samarbeid mellom universiteter, høyskoler, helseforetak og kommuner, er også grundig behandlet i dokumentet. Det understrekes at en bedre utnyttning av infrastrukturen vil styrke forskningen.

Global helseforskning

Det er også viktig å se ut over Norges grenser. Utvikling av ny kunnskap skjer på en internasjonal forskningsarena. Behovet for at Norge aktivt deltar på disse arenaene, understrekes i strategien. Forskningsmiljøer må gjøres attraktive som internasjonale samarbeidspartnere. I en stadig mindre verden blir de globale helseproblemene et mer naturlig ansvar for alle.

– Vi må diskutere hvordan vi kan bidra til å bygge kompetente, relevante forsknings-

miljøer tilpasset nasjonale eller lokale forhold i lavinntektsland, sier Søyland.

Legeforeningen var høsten 2011 sammen med Forskningsrådet, hovedarrangør for en internasjonal konferanse om global helseforskning. Også i år vil Legeforeningen gi innspill til en påfølgende konferanse som vil ha fokus på global helseforskning og innovasjon.

Fra ord til handling

Legeforeningen har nå tre gode dokumenter som redegjør for politikken. Utfordringen er å gjøre ord om til handling. Det hviler et stort ansvar på Legeforeningens politikere og de store yrkesorganisasjonene, men alle underforeninger og medlemmer må nå ta i bruk dokumentene for å få mest mulig gjennomslag. Sekretariatet jobber sammen med forskningsutvalget for å finne den beste måten å jobbe videre på.

– Dokumentet danner et grunnlag. Nå må foreningen dra sammen for å få gjennomslag for vårt budskap, sier Søyland.

Rapportene er tilgjengelig på Legeforeningens nettsider:

<https://legeforeningen.no/Emner/Andre-emner/Forskning/>

Ida Waal Rømuld

ida.waal@legeforeningen.no
Medisinsk fagavdeling